

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geoinformatiky

Otmar PETYNIÁK

**STAV A BUDOUCÍ VÝVOJ ODTRŽENÉHO
MEANDRU V CHKO LITOVELSKÉ POMORAVÍ**

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDr. Jakub Miřijovský, Ph.D.

Olomouc 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci magisterského studia oboru Geoinformatika vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Jakuba Miřijovského, Ph.D.

Všechny použité materiály a zdroje jsou citovány s ohledem na vědeckou etiku, autorská práva a zákony na ochranu duševního vlastnictví.

Všechna poskytnutá i vytvořená digitální data nebudu bez souhlasu školy poskytovat.

V Olomouci 18. srpna 2014

Poděkování

Zde bych rád poděkoval všem, kteří byli při tvorbě této práce nápomocni. Na prvním místě patří dík vedoucímu práce RNDr. Jakubu Miřijovskému, Ph.D. za ochotu a trpělivost při konzultacích, zapůjčení vybavení a pořízení leteckých snímků. Dále děkuji Ing. Josefu Faltysovi z Magistrátu města Olomouce za poskytnutí hydrologických dat, Ing. Olze Žerníčkové ze Správy CHKO Litovelské Pomoraví za poskytnutí podkladů. Za možnost umístit na svém pozemku meteorologické senzory děkuji panu Pavlu Konopkovi.

Poděkování patří také Martinu Knotovi za sítování sedimentů. Za pomoc při terénních pracích děkuji především Heleně Uhrové a Markétě Trdličkové. Dále však také Lence Paclíkové, Robertu Minaříkovi, Tomáši Purketovi, Marii Hrudíčkové, Suche Ganbaatarovi, Valdislavu Holcovi, Martinu Šimíčkově, Tomáši Urbanovi, Jonáši Veselkovi a Adamu Baronovi.

Na místě je také poděkování mojí rodině, která mě podporovala v průběhu celého studia.

Vložený originál **zadání** bakalářské/diplomové práce (s podpisy vedoucího katedry, vedoucího práce a razítkem katedry). Ve druhém výtisku práce je vevázána fotokopie zadání.

ÚVOD

Odškrcení meandru je na vodních tocích s přirozeným korytem zcela běžný a častý jev. Proto se lze divit, že až do 60. let 20. století, a u nás ještě o třicet let později, byl zájem o tuto problematiku prakticky nulový. Do té doby se člověk pokoušel vodní toky ovládnout, podřídít svým záměrům a plánům, aniž by znal a chápal jejich vlastnosti a procesy, které v korytech působí. V době, kdy se u nás začali lidé zajímat o to, co se v přirozených korytech řek děje, nenacházely se na našem území téměř žádné.

Na začátku středního toku Moravy najdeme CHKO Litovelské Pomoraví. Největší areál v České republice, kde byl dán prostor přirozeným procesům v člověkem málo ovlivněné řece. Nachází se zde u nás unikátní anastomózně meandrující říční vzor, kdy se meandrující Morava a okolní toky větví do sítě mnoha navzájem se proplétajících ramen s reziduálními jezery dřívějších meandrů, sítí občasně protékaných koryt (smuh) a na ně navazujících ekosystémů lužních lesů.

Kenický meandr je velikostí jedním z největších na území CHKO: Jeho vývoj započal zhruba před 140 lety a proces odškrcení vyvrcholil protržením jeho šíje v roce 2012. Tato práce navazuje na mou bakalářskou práci, kde je odškrcení zaznamenáno, a mapuje počáteční fázi vývoje po protržení, kdy byly přesměrovány síly vodního toku a nastartovala se tak nová etapa jeho vývoje.